

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr
pentru fie-care publicare.

Sibiu, 30 Aprilie, 1888.

Suntem în ajunul sinodului nostru achidieceșan. Reprezentanța bisericească noastră se întrunesc în sesiune ordinară pentru de a continua cu regularea afacerilor bisericești, a îndrepta, ce e de îndreptat, a aproba, ce înțelepțesc s'a lucrat de organele executivă și a desaproba vre un eventual demers al afacerilor.

Suntem de firma convingere, că reprezentanții trimiși de biserică, respective aleși de popor și cler, vor fi la înălțimea chemării lor, și prin o controlă dreaptă, severă, dar totodată binevoitoare vor scîda eventual directive bune cât pentru unele scaderi, ce doar s'ar fi ivit în decursul anului expirat. Nici o instituțiune în lume nu e perfectă; și ori cât de solide ar fi bazele bisericești noastre, nu putem dice, că nu ar fi de făcut încă multe pentru o perfectă funcționare a tuturor organelor în cadrul constituționalismului, și dacă aceste multe încă nu s'au făcut până acum, sigur că nu lipsa de bunăvoință, nici lipsa de zel, și cu atât mai puțin nepriceperea conducătorilor, ci împregiurarea că încă avem să luptăm tot cu greutățile începutului și în parte mare și cu neajunsuri materiale, precum și cu lipsa de puteri dibace și cu zel și bunăvoință pentru biserică sunt cauzele de — poate — mai lasă de dorit unele îmbunătățiri.

De o prosperare sigură numai atunci poate fi vorba, dacă se lucră după un sistem anumit, se îndeplinesc lipsele cele mai ardente. Între aceste lipse negreșit locul prim îl ocupă instrucțiunea populară, și în timpul din urmă s'a făcut mult în această direcțiune. S'a înlesnit tinerilor de a frecuenta cursul pedagogic prin crearea de stipendii, anumit spre acest scop s'a și stăruit cu perseverență, ca să se crească un stat învățătoresc, care să poată sta față cu ori care alt stat învățătoresc, și trebuie să continuăm în această direcțiune, căci chemarea învățătorilor e de cea mai mare importanță, pentru că unde lipsesc învățători calificați, lipsesc lumina și rațele ei, ear soarta poporului, care trăește în lanțurile robiei întunecului, e egală cu nimicirea lui!

În anii din urmă prin întregirea protopresbiteratelor s'a pus în fruntea lor bărbați apți și în parte preponderantă oameni tineri, cari ne îndreptățesc să ne așteptăm la o activitate plină de energie din partea lor, deși de altă parte lipsa de o prăcă mai îndelungată pe terenul administrativ, unde pe lângă pricepere în linia primă se cere și un tact deosebit, o procedere calmă în toate afacerile, impune în mod eminent autorităților bisericești suferitoare o disciplină strictă, care din bun timp să

curme pornirile stricacioase bunei ordine în viața bisericească.

Aceste le accentuăm cu aceasta ocaziune numai ca să se scie, că dacă din centru, după acceptările unora poate nu se face destul, aceea să se ascrie în parte și acestei împregiurări, și că în unele părți lipsesc inițiativa privată, fără care nu poate prospera și nu poate produce rezultate pipabile nici o societate în lume.

Aceste momente aflăm cu cale ale accentua în fața sinodului, ce mîne se constituie pe un nou period de trei ani la a cărui activitate privim cu toată încrederea. Tot ce am dorit e, ca ținându-se cont numai de interesele bisericești, să se lase acasă ura și interesele particulari, ce în trecut a dat ansă la atâtea desbateri seci și păgubitoare din ori ce punct de vedere, și o dicem aceasta mai ales în fața curentului bolnăvicios, ce cu atâtea vehemență, fără nici o rezervă și spre vedita pagubă a bisericești noastre, bântue archidieceșana de câți-va ani, dar mai ales în timpul din urmă s'a luat refugiul chiar și la mijloace condamnabile pentru a discredita cu ori ce preț pe actualul cap al bisericești noastre!

Cu încredere privim deci la lucrările sinodului, ce se va deschide mîne, și suntem siguri, că va scîda mijloacele de lipsă, ca alătura cu sanarea altor scaderi, ce poate ar exista, să se curme odată și acest curent bolnăvicios, ce ține în o continuă agitațiune inimile credincioșilor noștri.

„Tribuna“ la înălțimea misiunii sale.

„Spune-mi: cu cine te însoțesci?
Ca să-ți spun: cine ești?”

II

Ca publicul să înțeleagă necsul, ce există între documentele ce le publicăm mai la vale, și între uneltirile pornite de tribuniști cu ajutorul și al altor denuncianți coalizați contra Capului bisericești noastre, trebuie să prețim următoarele:

P. Petroviciu (Blojul) după ce fu dimisionat din postul de actuaru la metropolie, și după ce i s'a stricat brânza și cu tribuniștii, cari nu mai aveau destule sute pentru densusul, amărit ca vai de el, și-a venit în ori cel puțin pe un timp, și ca să-și ușoreze roaderea conștiinței pentru păcatele grele, s'a pus pe gând să-și ceară iertăciune dela Escelenția Sa metropolitul și să-și arate totdeodată, în ce chip și la ale căror indemnuri a pornit el pe calea blăstămățiilor.

Refusat mai de multe ori, la întrepunerea unor oameni moi la inimă, Petroviciu fu primit după că-

teva luni în audiență de Escelenția Sa metropolitul, căruia i s'a făcut milă de el, vedându-l nimicit trupește și sufletesce de roaderea conștiinței; în această audiență Petroviciu folosindu-se de răbdarea Escelenției Sale, a început a și mărturisi păcatele vechi și nouă și ținând mai multe pauze, fiind-că abia putea vorbi, tremurând a descoperit, cum de un șir de ani l'au angajat pe el unele persoane cu intențiuni rele pentru metropolitul, ca să facă pe spionul și să le dea informațiuni chiar și false, după cum convenia scopurilor lor; că încă pe la anul 1882, la sfatul unui român de aici, s'a pus la dispozițiunea comitelui săsesc de atunci Fr. Wächter, ear după pensionarea acestuia a continuat legăturile de spionaj cu succesorul lui, Brennerberg, cari amândoi în urma denunțierilor puse la cale de oameni din Sibiu, mereu îi cereau informațiuni apte de a compromite pe Metropolitul în sus, și formulate după cum doriau ei; că mai cu seamă în 1885/6 l'a corupt cu bani tribuniștii, ca să le câștige date, care ar putea compromite pe Metropolitul în jos la credincioșii sei și preste tot la români, dar și acestea fabricate după gustul lor și datate cu 3—4 ani mai înainte; că într'o zi de iarnă, în Decembre sau Ianuaru 1885/6, mergend târziu pe la 9—10 oare seara, — ca să nu fie observat — la comitele suprem Brennerberg, ca să denuncie și să primească instrucțiuni, s'a întâlnit în antișambră cu domnul Slavici, carele tocmai eșise dela Brennerberg; că articolii „Metamorfose“ din al căror incident densusul a fost dimisionat din post, i-a scris la espresa dorință a lui Brennerberg și anume ca să fie publicat în „Tribuna“; că pentru serviciile de denunciant răposatul Brennerberg i-a numărat 300 fl. și l'a asigurat, că-i va mijloci să fie aplicat la un post de „iskola-látogató“, și multe alte miserabilități de ale lui, despre care avea la mână documente, încât trebuia ca să i crești, că revelațiunile lui orale, dacă nu în toate detaiurile, cel puțin în esență sunt adevărate.

Dar las, să vorbească înseși documentele, care scoase ca de probă din arsenalul nostru, le supunem apretierii publicului cetitoriu, ca totodată antidot la veninul „Tribunei.“ Eată-le:

A.

„Institut tipografic“ societate pe acții în Sibiu.

Domniei Sale Domnului actuar metropolitan Petru Petrovici

Loco.

Stimabile domnule!

Ve rugăm ca după înțelegerea luată, să binevoiți a stăruți în cercurile cunoscîntelor D-voastre pentru mijlocitori

FOIȚA.

Foi din diarul sêrmanului preot din Wiltshire.

(După Zschokke.)

(Urmare.)

6 Ianuaru.

Domnul Wiethil este un om de omenie, judecând după epistola lui. Me compătîmesce pentru nefericita mea chizășie, și me mângăie, dechiarându-mi, că să n'am nici o grijă pentru plată, chiar și de ași putea plăti numai în dește ani sau poate nici odată. Pare a cunoaște împregiurările mele casnice, căci cu mare cruțare aduce vorba asupra lor. El me ține de om onest; aceasta me bucură mai mult; nu vreau ca să se fi înșelat în aceasta privință. Îndată ce voiu putea, voiu pleca însumi la Trowbridge spre a-i da din datoria mea cea mare cei 12 funți Sterling dela Fleetmann.

Deși me asigură Jenny că doarme foarte bine cu micul Alfred, că acesta este noaptea foarte liniștit și se desteaptă regulat numai odată pe noapte, și atunci îi dă de beut din mica sa cească: totuși sunt îngrijat de copilă. Ea nici pe departe numai este atât de vioaie ca odinioară, deși pare a fi acum mai veselă și mai fericită ca atunci, când în fie care zi ne luptam cu grijile pentru existență. De multe-ori șade cu cusătura în mână mută și nemișcată, visează cu ochii deschiși, și mâinile cele lucrătoare se odichnesc în poală. Dacă o agrăiesce atunci cineva, tre-

sare și trebuie să se gândească, la ceea ce s'a vorbit. De bună seamă vine aceasta dela intreruperea linisței de noapte, deși nu vrea să o recunoască; și eu nu o pot îndupleca de loc, să doarmă ziua puțin. Ba ea susține, că i este foarte bine.

N'ași fi creșut, să fie atât de mândră. De bună seamă i au plăcut laudele lui Fleetmann, căci mi-a cerut scrisoarea lui ca să-o mai cetească odată. Până acuma încă nu mi a dat-o și o ține în coșulețul de lucru! N'am nimic în contră, ființă mândră!

8 Ianuaru.

Mai toți ascultătorii au plâns la predica mea de despărțire. Acuma vîd, că totuși am fost plăcut în comună. Din toate părțile mi-au spus multe vorbe bune și m'au încercat cu daruri. Nici când n'am avut în casă atâtea mîncări, dulceturi de tot felul și atâtea vin ca acum. De a și fi avut odinioară, în zilele de necaz, numai a 100 parte din cât am acum, m'ași fi ținut de cel mai fericit. Acum într'adevăr innotăm în abundență, dar o parte bunicică din aceasta s'a dus eară. Eu cunosc câte-va familii sermane în Crekelade, și Jenny cunoaște încă mai multe decăt mine. Bunii oameni se bucură acum cu noi.

Am fost foarte mișcat de acea predică; cu lacrimile în ochi am scris-o. Era doară o despărțire de toată lumea mea de până acum, dela chemarea mea, dela destinațiunea mea. Sunt gonit din via ca o slugă netrebnică, deși am lucrat, și nu ca o slugă pe simbric; deși am sădit și eu nisce vițe no-

bile și am tăiat unele burteni stricacioase. Sum scos afară din via mea, unde și noapte am păzit, priveghiat, învățat, îmbărbătat, mângăiat și m'am închinat. Nu m'am mișcat de lângă nici un bolnav; pe muribunzii i-am întărit în lupta cea din urmă cu sfânta speranță; am umblat după păcătoși, și pe sêracii nu i-am lăsat părășiți; pe perduții i-am chemat earăși pe calea vieții. Ah! toate sufletele acestea, care erau ca legate de sufletul meu, sunt smulse de lângă mine — cum să nu-mi fie inima sdrobotită? Dar voia Domnului să fie!

Bucuros m'ași imbia acum domnului Dr. Snart să rămân în parochie fără nici un salariu, dacă urmașul meu nu ar fi intrat deja în oficiu. Eu sunt de dat cu sêrăcia încă de când eram copil, și grigile nu m'au parăsit, decând am eșit din anii copilăriei. Bani pentru susținerea lui Alfred mi ajung mie și fiicelor mele. Putem aduna și pentru viitoriu, și ne putem mulțami cu hrana noastră cea simplă. Nu m'ași mai plînge de vremi rele, cari ar trece preste capul meu cel cărunt, dacă a-și putea să mai povoduesc comunelor mele cuvîntul lui Dșeu!

Fie! Nu vreau să cîrtesc! Lacrima cădută pe aceasta foaie, nu este lacrima nemulțămirei. Eu nu cer nici odată bogății și zile bune, și nici nu m'am rugat nici odată pentru acestea. Dar Doamne, Doamne, nu gonî pe sluga Ta pentru to'deuna din sluzba Ta, deși puterile lui sunt slabe. Lasă-mă se intru eară în via Ta, și să câștig suflete cu binecuvîntarea Ta.

(Va urma.)

de abonamente la *„Tribuna“* făcându-ve cunoscut, că le acordăm mijloacelor un rabat de zece procente din abonamentele ce vor fi făcut.

Primiți, Stimabile Domnule, cu această ocaziune espre-siunea deosebitei noastre stime.

Sibiu, 10 Decembrie, 1884.

Al D-voastre devotat servitor*)

Ioan Slavici m. p.

Va se știe dl Petroviciu era angajat deja de agent pentru *„Tribuna“* din primul an al apariției neie acesteia.

B.

Prestimatului Domn Petru Petroviciu.

Aici.

Prestimate Domnule!

Dela 5—7 ore **) am o conferință la mine; prin urmare înainte de 7 ore nu ve voi pute cerceta.

Îndată ce voi fi liber îmi voi lua libertate.

Stimătorul

Simeon Popescu,
protopresbiter. Sibiu.

Acesta e bilet fără dat, dar din 1886, pe când se țineau dese conferințe tribuniste noaptea, în care se discutau și stavereau planurile strategice contra metropolitului.

C.

Domnului P. Petroviciu actuar metropolitan

Loco.

Honterus-Gasse.

Sâmbătă seara.

Stimabile Domnule!

Regret prea mult, că nu pot să vin să ve ved acum, după înțelegerea luată între noi. Deasemenea nici în cesiunea de care a fost vorba între noi tocmai acum nu am putut să pun nimic la cale. Procesul de presă ce mi s'a intentat mă silește a rămânea în toate privințele în rezervă, mai ales în ceea ce privește angajamentele mele față cu institutul, pe care procesul nostru poate să-l coste mult.

Altfel sperez, că țiilele aceste vom pute să ne întelnim.

Al D-voastre devotat servitor

Ioan Slavici m. p.

Petroviciu a pus pe aceasta epistolă următoarea notă scurtă: „Să ve bată Ddeu ticăloși celai!“

Va se știe într'o Sâmbătă seara din postul Pascilor în anul 1886, după îndatinatul „jour fixe“ de Vineri seara al tribunistilor luase dl Slavici angajamentul să cerceteze pe Petroviciu în locuința lui să-i mai dea instrucțiuni, și să-i plătească pentru serviciile prestate deja ***)

D.

(Estras din epistola lui P. Petroviciu adresată din Vêrșeș la 23 Martiu 1886 Escel. Sale metropolitului).

Escelenția Voastră! etc. etc.

Nu fie-cărui om ticălos și alungat de soarte îi este dată a-și descărca sufletul de păcatele ce i le-au grămădit alții, seducându-l a comite cel mai mare păcat al ingraturii, față de cel mai mare binefăcătoriu al seu, precum l'am comis eu nefericitul și nemernicul de mine, față de marele și multe binefaceri ale Escelenției Voastre în decursul timpului fericitei mele adăpostiri sub grațioasa și părintească-Vê îngrijire și protecțiune, căreia are să-i mulțumească preamult și nevinovata mea familie, cu deosebire însă cel mai mare fiu al meu A. la care refugindume în starea mea abnormală asemene unui câne turbat gonit și pustiit — eată acuși două săptămâni îmi face cele mai grele imputări, ba me torturează chiar mai cumplit pentru nebuniile comise.

Este de prisos ca să le amintesc eu acelea păcate și nebunii comise, la care me împinsă afurisita calamitate financiară, dar mai vêrtos me seduseră oamenii vicleni, folosindu-se de momentele fatale, când eram mai copleșit și strêmătorat din toate părțile, când furtuna și viforul execuțiilor îmi rupseră toate punțile pe cari a-și fi mai putut trece preste prăpastia, de care m'am putut feri 18 ani de țile fără se alunec și cad în adâncimea ei.

Nime altul, chiar nici însu-mi eu păcătoșul de mine nu poartă vina la acelea nebunii ale mele, decât în prima linie N. N. carele m'a sciut exploata timp de . . . ani ca pe o unaltă servilă a sa, întru realizarea manevrelor sale tendențioase contra Escelenției Voastre, ear în a doua linie . . . a contribuit mult la nefericite momente, ce me siliră a me lăsa amăgit, momit, ba corupt și sedus de vechii dușmani ai Escelenției Voastre, ca eu, chiar eu, cel mai deobligat cu grațitudine eternă, să le servesc de armă miserabilă, căci îmi apasă greu inima vulnerată, îmi muștră și-mi roade conștiința, îmi neliniscese și torturează sufletul cuprins de cea mai mare căință.

Eram de multe ori, adeseori să-mi ies din fire în momente ca acelea, întocmai cum mi o perdusem când me amăgiseră și compromiseră domni tribuniști cu afurisitele-mi „Metamorfose“, și mai nebunaticile mele scrieri ulterioare în coloanele diariului lor.

*) Adecă după limbajul „Tribunei“ ar fi: „Slugă plecată.“
Culeg.

**) Negreșit seara.

***) Documentele originale A, B și C se pot vedé în oarele de birou la redacțiunea acestui diariu.
Red. „Tel. Rom.“

M'am luptat ca un neșun în neliniscia sufletească și voiam în câteva rânduri să me prezentez înaintea feței Escelenției Voastre cu scop, ca mărturisindu-mi păcatele, nu să ve rog de iertăciune în ceea ce privește demisionarea mea prea meritată, ci numai ca să încerc a Vê convinge cu epistolele și manuscrisele în mână, cum m'a exploatat și dl N. N. și . . . cameleoni, și cum dl Slavici de oparte, ear comitele suprem cel muribund de alta, și apoi unul dintre . . . m'a dus pe gheață.

De două ori am și intrat în ambital reședinței, dar cineva mi-a șis: „Nu te primesce chiar inger să fii, din contră cu rușine vei fi dat afară.“ Ce era să fac alta, decât să-mi string inima în dinți și să me duc refugindu-me aici ca să-mi espiez păcatele comise.

Cu acestea ușurându-mi în câțva conștiința turburată, încheiu, rămând sărutându-ve dreapta cu cea mai profundă venerațiune.

Al Escelenției și Înaltpreasânției Voastre
Vêrșeș, 23 Martiu, 1886.

Petru Petroviciu m. p.
ingraturul nemernic serv.

Revista politică.

Pacea Europei de present earăși se pare amenințată. Dl Csernátónyi în articolii sei publicați în „Nemzet“, a umplut de îngrijiri pe toți optimiștii, căci făcând o revistă asupra stărei încordate de lucruri din Europa, asupra înarmărilor grabnice până și a celor mai mici state și asupra votărilor de milioane pentru armată, crede, că izbucnirea războiului e inevitabilă. Și ansă la aceasta, după dânsul, dă numai Rusia, care într'un mod de tot ostentativ concentrează trupe la granițe și lucră cu atâta dibăcie în cesiunea orientală, încât silește pe statele interesate să iasă din rezervă. Dl Csernátónyi crede, că cele trei puteri aliate, nu vor privi cu indiferențism la cele ce face Rusia și o vor interpela în privința pregătirilor sale de războiu, și răspunsul Rusiei de sigur va fi răspunsul tunului. Nu tot așa critică i-se pare situația marelui cancelar Bismarck, care întreat fiind în timpul din urmă de mai multe persoane însemnate în acest respect, a declarat, că el nu se teme de războiu în timpul cel mai apropiat, căci el e în curat cu intențiunile țarului.

Mai mult atrage atențiunea lumii politice asupra sa Francia. Boulanger, popularul general, care în ajungerea scopurilor sale edă o carte intitulată: „L'Invasion Allemande“, din care se vor distribui gratuit 2,500,000 esemplare. Cartea conține istoria rebelului germano-frances din 1870-71. Foile germane, deja pe când cartea e sub presă au și început a o scărmenă, fiind Germania de tot sinistru tractată. Boulanger, marele naționalist și antisemit de present se află în departamentul nordic al Franciei, cu scop de a cerceta orașele mai însemnate din acel loc. Pe unde trece i-se fac primiri festive și în onoarea lui se dau banchete, la cari participă sute de persoane.

Disolvarea camerilor din România se va efului pe la finea lunii lui August, când pentru cetirea mesagiului de disolvare, se va ține o scurtă sesiune. Nouele alegeri se vor face în decurs de două luni, așa dară până la sfârșitul lunii lui Octobrie; intrunirea noiei camerei deci se va întâmpla cam la finea lunii lui Novembre. După constituția țării prima sesiune parlamentară ordinară e de a se ține în 15/27 Novembre. Rescoalele țeranilor s'au potolit cu desêvêrsire și ca echou al acelor rescoale au început a apăre în toată presa română articole în favorul îmbunătățirii sortii țeranului. Procederile după cari s'ar putea ameliora starea țeranului, puse în evidență din partea presei, sunt deosebite.

Principele Bulgariei, Ferdinand, dupăcum scrie „Pol Corr.“ a suspendat din postul seu pe metropolitul Clemente din Tirnova, din motiv, că nutrește intențiuni ostile față de actualul guvern bulgar și față de principe. Actul de suspendare al principelui a produs mare nemulțămire între partisanii metropolitului, cari privesc în principe un călcătoriu al canoanelor bisericesti și un necinstitoriu de cele sfinte.

Un resunet

la îmbunătățirea sortii preoților gr. orientali.

Din țara Bârsei, în 25 Aprile 1888.

Dintre toate cesiunile, de cari s'au ocupat mai mult arhieriei nostri, începând din țilele fericitului Șaguna, precum și corporațiunile noastre bisericesti, dela introducerea constituționalismului încoace, nici una n'a întimpinat atâtea greutăți și stagnat atât de mult, ca și cesiunea îmbunătățirii sortii sau dotațiunea preoților nostri.

Nu me îndoesc, că vor fi multe și feliurite acele greutăți ce-i stau în cale, mai ales în archidieceasă; eu însăș în de o mare pedecă, între altele — și acea împregiurare, că cesiunea s'a primit de o mare parte a lor nostri de o afacere curat popească, și nu de ceea ce este în adevêr: de o afacere bisericască și națională. Despre aceasta m'am con-

vins mai bine pe la 1877, când s'a înființat în diecesa Aradului un fond preoțesc, pe care l'a atacat chiar în acest prețuit jurnal niște inteligenți, după vorbe destul de mari naționalști; nu însă și după faptele lor.

Dacă însă întreaga noastră inteligență ar considera cesiunea de cea ce este ea, adecă: de o afacere bisericască și națională; cred, că s'ar delătura multe din greutățile, ce ne stau în cale, și ne-am apropia sigur de rezolvirea ei favorabilă. De aceea, cătră cele multe, ce s'au mai scris în acest prețuit jurnal, eu cred a fi de lipsă, să constatăm mai înainte de toate, că cesiunea nu este numai popească, ci și bisericască și națională.

Pentru a constata aceasta va fi de ajuns a întona: că, dacă voim a esista ca biserică și națiune, precum dorim și voim cu toții, atunci este neapêrat de lipsă să înaintăm tot mai mult în cultură în toate privințele și pe toate terețele conform cerințelor timpului, spre a putea ținea concurența cu celelalte națiuni conlocuitoare. La înaintare se cere luminarea și cultivarea poporului în acea măsură, în care se cultivă și celelalte popoare conlocuitoare, ear aceasta la noi, între împregiurările de față, este misiunea clerului. Deci mai ales clerul este chemat a lumina și a cultiva poporul nostru; însă clerul numai atunci își va implini aceasta mare misiune, dacă și însuși va fi luminat și cultivat; ear luminat și cultivat va fi clerul numai, dacă subsistiința lui va fi asigurată printr'o dotațiune corêspunđătoare.

De unde învederează, că dotațiunea clerului atrage oameni luminați în fruntea poporului, cari cu învățătura lor vor lumina tot mai mult poporul, și prin aceasta va ajuta înaintarea și va asigura esistența lui între toate împregiurările. Astfeliu dar dotațiunea clerului este în interesul bine înțeles al poporului, și prin urmare cesiune bisericască și națională, ear nu popească.

Preste acestea dotațiunea clerului mai contribue mult și pe acea cale la ridicarea bisericei și a națiunii noastre, căci neavând noi nici aristocrație nici burgesime, cari să ne crească inteligența necesară la înaintarea noastră și fără de care nici o națiune nu se poate ridica la nivelul națiunilor celor mari, la noi mai numai clerul este chemat a ne crește inteligența necesară din fiu lui, mai ales el este chemat a ne da bărbați luminați și independenți, precum și femei culte; dar apoi, cum va crește el asemenea bărbați și femei, neavând dotație corêspunđătoare și earăși, ce va fi de poporul nostru, rămânând fără de inteligență. Mie mi se pare, că tot din lipsa unei asemenea inteligențe umblăm noi orbecând și în politică. Eată încă un motiv puternic pentru dotarea clerului.

Din asemenea motive toate confesiunile din patrie, începând dela cea dintâiu până la cea din urmă, lucră și cearcă toate pentru ameliorarea dotațiunii preoților, și tot din asemenea motiv — precum vêdurăm din jurnale, — chiar și în țilele trecute ținu și episcopatul romano-catolic în Budapesta o conferință la care luară parte și Preasânții domni episcopi greco-catolici români din Ardeal și Ungaria în frunte cu Escelenția Sa metropolitul, în carea se luă aceea hotărîre, că și până când se va regula cesiunea congruei, pentru parochiile cele mai slabe greco-catolice să se facă dotațiuni din contribuiriile tuturor episcopilor romano și greco-catolici; deci, dacă numai ai nostri vor rămânea fără dotațiuni, — având în vedere lipsele cele multe, cum și spiritul materialismului de astăzi, atunci ne putem închipui tristele urmări în biserica noastră. Eată dar, că și interesul bisericei preține imperios dotarea preoților.

De aceea, precum toți preoții nostri, cari au contribuit la înființarea și spriginirea „Tribunei“ cu institutul ei tipografic, și prin aceasta a slăbit venitul tipografiei archidieceșane, ca fond al familiilor preoțesti, după modesta mea opinie au făcut mare păcat contra bisericei și a națiunii; tot asemenea păcat mare vor face și cei ce n'ar stărui măcar acum în ceasul al 11-lea la dotarea preoțimeii, mai ales când se scie, că în archidieceșă sunt la vre-o 100 parochii fără de păstoriu, cari de sigur nu vor fi putând progresa, cum s'ar cere.

Recunosc și însuși, că nu e lucru ușor, dar dacă vom privi, ce și cum fac alții, și vom face și noi ceea ce vom putea, atunci vom ajunge la scop. Capul lucrului este, să nu așteptăm să ne facă alții, căci de nu ne vom ajuta noi pe noi, alții nu ne vor ajuta. De exemplu să ne serve vecina Românie unde religia noastră e religiune domnitoare și unde e clerul și mai rău dotat după mine, — numai pentru-că nu cearcă însuși a se ajuta, ci așteaptă ca alții, și anume statul să-i facă dotațiune.

Noi însăș se nu așteptăm să ne facă alții dotațiune și cu atât mai puțin statul, nu numai pentru-că nu voim a deveni funcționari ai statului, precum nu sunt preoții nici unei confesiuni din patrie, dar nici nu ne vom ajunge scopul, ci se facem noi însine ce putem, căci de nu vom face însine nu avem speranță, nici când să vedem aceea dotațiune. Astfeliu au făcut și celelalte confesiuni, și mai ales protestanții.

Dacă fie-care clasă de oameni, întrunită într'o societate, precum sunt: de ampioiați, meseriași, comercianți, ba până și birtașii și-a putut înființa fonduri, nu sciu de ce se nu o poată face aceasta și preoțimea noastră, căci nu vom fi noi mai debili decât acestia toți?

Dacă va contribui fie-carele preot anual câte ceva, dacă vor mai da și bisericile și comunele noastre câte ceva, dacă se va mai și colecta din când în când câte ceva, și dacă vor mai contribui și fondurile archidieceșane pe fie-

care an câte ceva precum contribuie și la cuncuenalele profesorilor și la spriginirea unor protopopi emeriți, atunci ne vom apropia de scop, dar pentru a ajunge aceasta se rugăm mai întâi pe Escelența Sa domnul arhiepiscop și metropolit cum a înființat fondul metropolitan și Rudolfin, cari în câțiva ani au ajuns, cum aud la vre-o 30,000 fl. unul și celalalt peste 10,000 să aibă bunătațe a înființa și un fond profeșe și totodată să rugăm și pe domni membrii procsimului sinod arhiepiscopesc să binevoiască a sprigini pe Escel. Sa în asemenea bună intențiune.

Traian Mețian,
protopresbiter.

Varietăți.

* Programul pentru concertul dat de „Reuniunea română de cântări din Sibiu” cu binevoitorul concurs al dlor V. de Heldenberg, profesor Nicolau Popovici și Stanislav, membru al orchestrelui orășănesc Sâmbătă în 12 Maiu n. în „Pavillon”-ul din grădina „Hermann”:

1. *Trei cântece* pentru o voce de alt, cu acomp. de piano: a) În amurgul serii, de F. Schubert; b) La mare, de F. Schubert; c) Prin vânt prin ploaie de I. Raff.

2. *Două piese* pentru violină: a) Romance, de Jean Becker; b) Polonaise, de Wieniawski.

3. *Trei cântece* pentru o voce de bariton cu acomp. de piano, de G. Dima: a) La un loc cumplit sălbatic; b) Mezul nopții; c) Seguidila.

4. *Crăiasa ielelor* (Elverskud), baladă suedică pentru soli, cor și orchestră de N. W. Gade.

Biletele se vor estrada în ziua concertului, Sâmbăta la 12 Maiu n. dela oarele 11—1 a. m. și 4—5 d. a. în localitățile casinei române, strada Cisanădiei Nr. 7. Inceputul concertului la 7 1/2 oare seara.

* (Atentat). Lunea trecută pe la oarele 9 1/2 seara s'a comis un atentat asupra Majestății Sale regelui din România. Atentatorul, un individ cu trecut moral foarte pătat și de present prepus halucinat, s'a servit de o pușcă, din care a descărcat două gloanțe în o fereastră a palatului regal cu intenția de a nimeri pe regele. Din norocire însă regele se afla într'alt loc și nu acolo, unde isbiră gloanțele.

* Din partea vice comitetului comitt. Sibiu se face cunoscut cuncă în 18 Maiu n. a. c. la 9 oare a. m. va avea loc în sala cea mică a ședințelor din edificiul comitatens pertractarea ofertelor referitoare la construirea canalului Nr. 14 de pe drumul municipal Mercurea — Dobârca — Poiana. În aceeași zi la 10 oare a. m. se vor pertracta și ofertele referitoare la construirea canalurilor Nr. 2, 3, 4 și 5 între 0 și 2 Kilom. de pe drumul comitatens Cornet și Săcădate.

Informațiuni mai deaproapa se pot primi în localitatea oficiului vice-comitetului în oarele de oficiu.

* Societatea de lectură a tinerimei dela institutul pedagogico-teologic gr. or. român din Arad, are onoare a Vă invita la „Ședința publică,” ce se va ține în Dumineca Tomei 1/13, Maiu a. c. în „sala cea mare a seminarului” cu următoarea

Programă:

1. „Cherovic” de I. Mureșian, — cor vocal.
2. „Cuvânt de deschidere” rostit de dl profesor Vasile Mangra, ca president-conducătoriu
3. „Doină, doiniță” de I. Vorobchievici, — cor vocal.
4. „Sigilul negru” poezie de Ioniță Bădescu, declamată de Al. Popovici, cl. c. I.
5. „Craioveanca” horă de Al. Berdescu, — cor instrumental.
6. „Simful frumosului” disertațiune de Al. Mihața cl. c. III.
7. „Moartea lui Mihai Viteazul” de I. Vidu, — cor vocal.
8. „Odă statuei lui Mihai Viteazul” poezie de V. Alecsandri, declamată de George Miclău, cl. c. III.
9. „Din șeșetoare” putpuriu popular, de I. Vidu, — cor vocal.
10. „Doină oltenească” de F. Ferlendis, — cor. instr.
11. „Marș” din opera „Norma,” de V. Bellini, — cor. instr.

Inceputul la 7 oare seara.

Arad, 17/29 Aprile, 1888.

Comitetul arangiator.

Oferte marinimoase în favorul bibliotecii societății se primesc cu mulțămită și se vor cuita pe calea publicității.

* Proselitismul din comuna Balomir, tractul prot. al Orăștiei, despre care s'a făcut amintire într'o corespondență mai dinainte, a avut acest trist rezultat, că vre-o 20—30 de inși au trecut la religiunea gr. cath.; comuna Balomir era până acum una dintre cele mai bune și mai compacte comune, acum însă mulțămită solitudinii unor oameni, cari se ocupă ex professo cu cumpărarea

de suflete, comuna Balomir ni se prezintă în vechiul și odiosul spectacol al desbinării confesionale, care paralizează ori ce prosperitate adevărată. Oare când va seca veninatul isvor, din care aproape de două veacuri curg atâte rele pentru românimea din țările austro-ungare??

* (Pentru înlesnirea procurării de mașini pentru economie) se impart din partea comitatului Sibiu subvențiuni în suma totală de 300 fl. v. a. tuturor asociațiilor și reuniunilor economice de pe teritoriul acestui comitat. Suplicile, în cari e de a se indica felul de mașină sau mașini, pentru cari reuniunea cere ajutoriu, suma ajutoriului, numărul membrilor reuniunii, averea în bani, precum și scopurile și întreprinderile în parte ajunse sau ce le are în vedere reuniunea și ordinațiunea ministerială, prin care s'a aprobat statutele reuniunii se se adreseze comisiei economice a acestui comitat până la 20 Iuliu n. 1888.

Reuniunile agricole, cari cer ajutoriu au a aceluși și statutele lor în un esemplar.

* (Palatul iustitiei din Bucuresci. — Se scie, că camerele au votat 7 milioane pentru construcțiunea acestui palat. În urma mai multor licitațiuni, guvernul a hotărât în cele din urmă a'l construi în regie sub conducerea și supravegherea directă a ministeriului de lucrări publice.

* (O acuzițiune de case parochiale.) Sub acest titlu ni se scrie din Orăștie: S'a proiectat în comitetul parochial gr. or. al bisericei din Orăștie și acel proiect s'a primit cu unanimitate în sinodul parochial ținut la Dumineca Floriilor. Este vorba de cumpărarea celor două case situate vis-a-vis de scoala și biserica gr. or., cari au fost proprietatea repausatului paroch G. Popoviciu.

Mijloacele de bani se vor cerca a se procura prin un împrumut din fundațiunile noastre bisericesti din Sibiu cu interese moderate, așa ca să se poată plăti prețul de cumpărare și reparatura necesară.

Cumpărarea acestor case, care ni se oferă în condițiuni acceptabile, ar fi un pas serios spre reintregirea vacantei parochii a Orăștiei și de aceea nu ne indoim, că consistoriul ne va acorda spre acest scop împrumutul de lipsă în condițiuni favorabile. Este și timpul suprem să ne gândim la reintregirea parochiei și să restabilim ecuilibrul între inteligența laică și între cler, căci astăzi dintre cei patru preoți, ce erau în Orăștie, au mai rămas numai dl ppresbiter, care este ocupat în mare parte cu agendele ppresbiteratului și este și înaintat în etate.

* (Ciocnire de trenuri). În noaptea din Sâmbăta trecută spre Duminecă s'a întâmplat o lovire de trenuri pe calea ferată din România dintre Mizil și Buzu. Victima acestei lovituri au căzut patru țărani și fochistul, cari fură omoriți. Mai multe persoane suferiră grele contuziuni. O locomotivă în urma ciocnirii s'a stricat mai cu desăvârșire.

* (Nou soi de paseri în Ardeal. Pe câmpurile din Ardeal s'a aflat în anul acesta un nou soi de paseri, a cărora patrie proprie o formează deșerturile Asiei. Soiful acesta de paseri se numește „syrrhaptis paradous”, sau găinile „deșertului”. Seamănă cu o potârniche cu pene de culoare mai deschisă. Tălpile picioarelor sunt foarte cărnoase, samănă cu ale ursului. În colecțiunea vice-șpanului Csato se află deja 2 esemplare din acest soi de paseri: una a fost aflată la Turda, ear cealaltă la Vințul de jos.

* Rectificare. În Nr. precedent s'a făcut două greșeli de tipariu, ce alterează sensul și anume: La datul după cal. n. în loc de 11 e de a se ceti 10; ear pe pagina a II a, coloana I-ă, alinea 11-a, șirul penultim, în loc de „vânțătorii” e de a se ceti „vânătorii.”

Lucru de mână în scoalele populare.

În anii din urmă, întroducerea acestui obiect în planul de învățământ pentru scoalele populare, a dat ansă la discuțiuni interesante în lumea pedagogică în ce privește partea teoretică a cestiunei, ear bărbații chemați a organiza instrucțiunea populară, în ce privește întroducerea acestui obiect în scoalele populare a făcut diferite dispozițiuni, în unele state cu mai mult, ear într'altele cu mai puțin succes.

Partea practică a acestui obiect pentru popor nu se poate trage la îndoială, și astfel numai aproba putem mișcarea, ce s'a produs în aceasta direcțiune și între bărbații noștri, cari se ocupă cu instrucțiunea.

Un reprezentant dintre cei mai zeloși al acestei mișcări este și dnul *Georgiu Moian*, învățătoriu la

scoala noastră capitală din Brașov, care ocupându-se mai intensiv cu cestiunea, au cercat chiar și în practică a familiarisa și a arăta însemnătatea acestui obiect; ear în ce privește partea teoretică a lucrului și-a făcut un feliu de studiu asupra cestiunei, fie ca să întrevină încâtva într'ajutoriu autorităților noastre bisericesti și școlare competente întru rezolvirea cestiunei, fie ca să contribuie preste tot la lămurirea cestiunei.

Recercați de d-sa în acest respect, începem în Nr. de ați cu publicarea lucrărilor întreprinse în aceasta privință la parochia noastră din Brașov-Scheiu, biserica sfântului Nicolae*).

Primul act este:

Rogarea

adresată sinodului parochial dela parochia Brașov-Scheiu, biserica sfântului Nicolae.

On. sinod parochial!

Un lucru de mare valoare pentru bunăstarea poporului nostru din Scheiu îmi iau voie a presenta aici on. sinod, convins fiind, că această sf. biserică mai pe sus de toate are la inimă fericirea parochienilor sei.

Sunt prea bine cunoscute condițiunile de trai ale poporului de aici, — condițiuni, cari de un timp oare-care încoace, din cauze politice-economice, s'au înăsprit într'un mod atât de neacceptat, încât au devenit ca un fel de plagă prea simțitoare pentru acei indiviți, cari nu posed alt mijloc de ajutorință în cele ale traiului de cât numai puterea brațelor sale.

Stând lucrul astfel, oare ce faptă mai nobilă și mai mare poate face cineva, decât dacă va da celui strimțorât și lipsit o mână de ajutoriu, pentru de a se putea scutura de simțitoarele suferințe ale lipsei? Purcedând de aici subsemnatul, după ce am cugetat de un timp oare-care încoace asupra acestei prea importante afaceri, am ajuns la convingere, că numai un singur mijloc s'ar putea aplica pentru de a satisface unei trebuințe ca aceasta. Acest mijloc îmi permit a-l specifica în următoarele.

Făț cu gradul de cultură puțin dezvoltat, și față cu puținele mijloace materiale, de cari pot dispune oamenii din popor, nimic nu se potrivește mai bine pentru câștigarea celor de lipsă la susținerea vieții lor ca lucrări, cari se pot face și pe lângă puțină știință și încă cu material, cât se poate mai efin sau poate chiar fără bani. Astfel de lucrări le aflăm numai în industria de împletituri de casă. Este adevă de a se introduce în popor cunoascerea diferitelor soiuri de împletituri de casă, cu cari să-și poată ocupa un tată pe toți membrii familiei sale, și să poată câștiga mai ușor și mai mult decât câștigau până acuma la lănării și alte fabrici, cari cu toată plata cea puțină, ce dădeau până acuma la lucrători și lucrătoare, au început a se împutina acum și ele, astfel încât bietului popor lipsit, acuzi — acuzi va ajunge a fi copleșit de lipsele cele mai mari, pe cari nu le va mai putea purta. În împrejurările de ați nici nu-i va mai trebui multe ca să ajungă poporul astfel de zile negre, pentru-că de lucru nu capătă sau ce ar căpăta nu scie să lucre, a cerși nu li se iartă, ear fără mâncare și fără îmbrăcăminte nu pot trăi.

Planul, pentru de a putea duce în deplinire aceste dispoziții, de o necesitate atât de ardeătoare, este pe cât de simplu, pe atât și de ușor.

Onoratul sinod parochial să binevoiască a pune în bugetul anului de față o sumă oare-care, bunăoară 100—200 fl.; o comisiune de câțiva bărbați devotați acestei frumoase întreprinderi sau chiar comitetul în plen va administra acești bani în modul următoriu: se va cumpăra material brut pentru împletituri, adevă papură, nuiete, paie, apoi unele materii de văpsit, cari toate se pot procura cu prețuri de tot bagatele; aceste soiuri de material se vor împărți în anumite cantități, după greutate, la familii scăpătate și lipsite de lucru; membrii acestor familii vor împleți anumite lucruri, cari aducându-le îndărăpt, vor primi o plată corăspunzătoare cu lucrul prestat; vor lua apoi alt material, care earăși îl vor prelucra căpătându-și respłata cuvenită; ear comisiunea resp. comitetul parochial însărcinat cu supraveghierea și cu îndeplinirea acestui schimb, va espune lucrurile primite pela anumite prăvălii, spre vânzare sau le va desface deadreptul pe la particulari earăși cu un preț neînsemnat, numai ca să nu rămână pagubă. În modul acesta suma preliminară de sinod nu se va perde nici odată, ba din contră cu timpul se poate încă și spori prin adause de câștig. Dar chiar să se și cheltuiască toată fără de a se mai putea pune vre-odată earăși la loc, pagubă nu putem țice că este nici în acest cas, deoarece prin aceasta s'a vărșat o frumoasă bogăție în poporul scăpătat, ferindu-l de ruină totală.

Astfel se lucră în satele sărace din Boemia, de unde se trimite mai pretitudinea un număr foarte mare de obiecte lucrate de popor atât în forme simple și mai ordinare cât și în cele mai frumoase forme de luc. Metodul acesta a început a se introduce și în țara noastră, cum este bună-oară în Câmpia Transilvaniei. La noi încă se poate practica astfel, căci unii oameni pot aduna papură, cel puțin de prim bălțile Sprengului, unde și așa se strică și se putrețesc în același loc din an în an, fără a o scî folosi cineva. În vecinătatea noastră, precum sunt Stupinile, Feldioara ș. a., aflăm în foarte

*) Aceste scrieri se vor tipări și în broșură separată.
Red.

mare măsură atât papură, cât și nuiele de răchită și altele de acestea. Acum, dacă miseria poporului ne forțează, dacă materialul de prelucrat se află în apropierea noastră, așa fiind înaintea ușei și dacă se află în poziție favorabilă materială și biserica — mama adevărată a poporului său, oare ar mai încăpe vre-o seusă de trăgănare a unui lucru, ce ni se impune de împregiurări cu atâta tărie?

O singură împregiurare, — poate că ar crede cineva, cumcă s'ar ivi ca pedecă aici la noi și anume, modul, prin care s'ar preda cunoștința acestor fel de împletituri. La aceasta îmi iau voie a observa, cumcă aceste cunoștințe nu se vor putea lăți deodată la tot poporul, pentru-că la început nici nu vor fi cu toții atrași în măsură corăspunzătoare de astfel de ocupațiuni; cu timpul însă convingându-se oamenii unii prin alții despre folosul, ce-l pot trage din aceste lucrări, vor învăța și unii dela alții și lucrul va merge înainte până la cel din urmă individ. Pentru de a trece mai ușor preste această părută greutate, acuma la început, ca adevă să se introducă cunoștința acestor fel de împletituri deocamdată măcar la un cerc oare-care de oameni poftitori de asemenea lucrări, — subsemnatul me ofer bucuros a propune și a instrua gratuit câtva timp în oarele libere în vre-un local, ce ar putea fi disponibil și corăspunzător spre acest scop, precum ar fi chiar vre-una din încăperile școlii. La întâmplare se se insinue de odată de tot prea mulți indiviți la învățare, în cazul acesta s'ar putea forma deodată două cursuri paralele, la cari sum încredințat, că ar oferi spriginul său și colegul meu din Brașovul vechiu, dl Mușlea, căci și d-sa posedă cunoștințele de lipsă în această direcțiune.

Aceste întocmiri le pun spre aprețirea onoratului sinod parochial al sfântului Nicolae și sper, că vor și afla spriginul corăspunzător însemnătății lucrului.

Brașov, 15/27 Februarie, 1887.

Al On. sinod cu deosebit respect

George Moian,
membru al parohiei și inv.

Bibliografie

A apărut de sub presă a doua edițiune populară a scrierei intitulată: *Luptele Românilor în războiul din 1877—78*, de colonel în rezervă T. C. Văcărescu. *Operă premiată de Academia română*. Aceasta edițiune cuprinde portretul M. S. regelui Carol precum și planurile: Plevnei cu întăririle din jurul ei; Bulgaria apuseană despre Dunăre; lucrări de apropiere ale Românilor spre reduta Grivița Nr. 2; și schițe de pozițiunile bateriilor de la Calafat și armamentul lor, și cu indice alfabetice.

Comandele se pot face la editorii F. Göbl Fii, Pasagiul Român, 12. Un vol. de 678 pagini. — Prețul opului complet 4 lei. În provincie se adaugă portul 50 bani.

*) Această carte merită să o aibă ori-care român în biblioteca sa, și noi bucurosi primim abonamente resp. ne oferim a înlesni procurarea acestui op de mare interes.

Red.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 9 Maiu 1888.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	97.35	97.35
Renta ung. de hârtie	85.70	85.70
Imprumutul dracurilor de fer ung.	150.25	150.50
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	95.75	95.75
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	126.—	126.—
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer oriental ung.	114.50	115.—
Obligațiuni urbariale ung.	105.—	105.—
Obligațiuni urbariale ung. cu sorți	104.80	104.50
Obligațiuni urbariale tem.-băn.	104.50	104.—
Obligațiuni urbariale tem.-băn. cu sorți	104.50	104.—
Obligațiuni urbariale transilvane	104.50	104.—
Obligațiuni urbariale croato-slavonice	104.50	—
Obligațiuni ung. de rescumpărarea decimeii de vin	99.50	99.—
Sorți ungurești cu premii	122.—	121.50
Sorți de regularea Tisei	124.20	124.50
Renta de aur austriacă	110.20	110.—
Sorți de stat dela 1860	133.50	133.50
Acțiuni de bancă austro-ung.	871.—	870.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	279.50	281.—
Acțiuni de credit austr.	280.10	281.—
Serisuri funciare ale institutului „Albina“	—	101.—
Galbin	5.95	5.94
Napoleon	10.03	10.01
100 marce nemțeci	62.12	62.10
London pe (poliță de trei luni)	126.80	126.70

Nr. 65.

[1826] 3—3

Se dă în arândă!

Moșia „Metelu“ din Județul Buzeu în România, pe 9 ani, adevă: dela 23 Aprilie 1889 până la 23 Aprilie 1898 prin licitație, care se va ține în 24

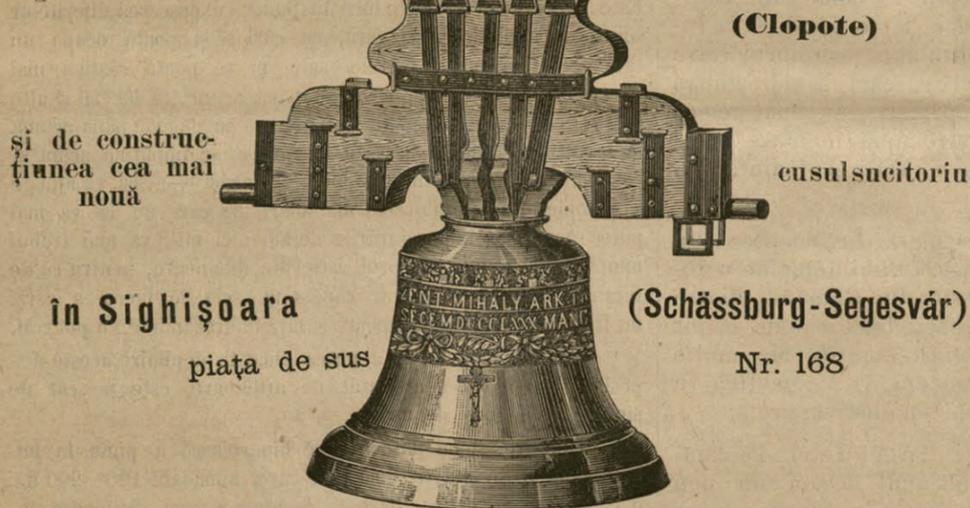
Iuliu 1888 stilul vechiu deodată și la Brașov și la Buzeu.

Condițiunile de arândare se vor comunica mai târziu.

Brașov, 23 Martiu, 1888 v.

Representanța bisericii române ortod. răsăritene dela sf. Nicolae.

Mihaile Manchen, vărsătoriu de campane

și de construcțiunea cea mai nouă

cusulsucitoriu

în Sighișoara

piața de sus

(Schässburg-Szegesvár)

Nr. 168

o firmă, ce există dela anul 1822 și se bucură de un renume bun, se recomandă tuturor comunelor bisericesci a lifera și repara clopote de toată mărimea cu coroana de stejar ori de fer legat, face și scaune de clopote din fer bătut pentru unul sau și mai multe clopote cu prețurile cele mai convenabile. Comandele se efectuează și în depărtare. Clopote mai mici sunt în tot timpul gata. Solvirea se va primi și în rate. [1801] 5—10

Pilurile curățitoare ale lui Seigel.

(Seigel's Abführ-Pillen.)

[1745] 7—12

Cel mai bun mijloc contra încuerei și a nefuncționării ficatului.

Acestea nu agravează — ca multe alte medicini — starea pacientului mai înainte de a se simți mai bine. Influența lor deși e domoală, e deplină și fără urmări neplăcute, cum sunt greața, colica etc. Pilurile curățitoare ale lui Seigel e cel mai bun leac casnic care s'a aflat vreodată. Ele curățesc mațele de toate substanțele iritabile și păstrează intestinale într-o stare sănătoasă. Cel mai bun leac contra darăpănării sănătății. — Contra mistuirei și nefuncționării ficatului. — Aceste piluri sunt un remediu escelent contra frigurilor și tuturor soiurilor de morhuri, căci ele depărtează din mațe materiile otrăvicioase. Pilurile influențează curând dar plăcut fără a cauza dureri. — Dacă cineva suferă de guturai și l'amenință frigurile, l'junghe dureri de cap, apoi prin spinare și prin membre, pilurile lui Seigel vor delătura guturaiul și vor depărta frigurile. O limbă acoperită de un gust sălcu și are cauza în materia rea din stomach. Câteva doze din pilurile curățitoare ale lui Seigel vor curăți stomachul, vor delătura gustul rău și vor recăștiga apetitul; cu acestea se reîntoarce și sănătatea. Adeseori cauzează materiile nutritive greață și diaree. Dacă mațele vor fi eliberate de astfel de necurățenii prin o dosă din pilurile curățitoare ale lui Seigel, dispar aceste influențe neplăcute și sănătatea earăși revine. — Pilurile curățitoare ale lui Seigel, luată când merge cineva la culcare — fac a conturba somnul — nimicesc urmările provenite din prea multă mâncare și beutură. Prețul unei schatule cuprinzătoare de pilurile curățitoare ale lui Seigel costă 50 cr. Se adă numai în schătui lungurețe în toate farmaciile din Austro-Ungaria.

Proprietar: **A. J. White, Limited, 35 Farringdon Road, London.**
Depoul principal și espedarea centrală de pilurile lui Seigel: **Iohann Nep. Harna, Apotheke „zum goldenen Löwen“ in Kremsier (Mähren.)**

Bodlanig la Hermayer în Carintia, 20 Septembrie 1887.

Fiind că „extractul-Shäker“ ce mi l'am procurat de timpuriu dela Stim. Dvoastră mi-a făcut bune servicii, ve recere a trimite pentru un amic pe adresa mea 2 sticle „Extractul-Shäker“ și 2 schatule din pilurile lui Seigel.

Stim. Dle! Îmi iau earăși libertatea a Vă scrie se binevoși a-mi trimite prin rambursă postală 2 sticle „Extractul-Shäker“ și 6 schatule din pilurile curățitoare ale lui Seigel. Mie mi-au făcut foarte bine extractul și pilurile lui Seigel. Cu stimă

Iohann Jud, posesor de case Radstadt, Pongau.

IOSIF GAVORA.

Pentru lucru eminent și gust bun la espozițiunea regnicolară din 1885 din Budapesta, distins cu medaila cea mare a espozițiunii.

In Budapesta, strada Váci, Nr. 17.

Recomand obiectele necesare pentru ajustarea bisericilor și capelelor cu cele ce sum provăduț în abundanță pentru prețurile cele mai moderate, și lucrare cât se poate mai frumoasă: Anume:

Odăjdii, felon și altele, după rital greco-oriental.

Prapori și stindarde pentru reuniuni.

Stindarde pentru pompieri, copii de școală, reuniuni industriale, reuniuni de cântări și reuniuni de înmormântare.

Primese repararea hainelor vechi precum și aurărirea și argintărirea pe lângă prețuri moderate.

Cusături cu aur, argint și mătășă și haine bisericesci, cusute cu fir de aur, argint și mătășă.

Dantele bisericesci. Învălițoare de prestol. Mărfuri bisericesci. Damaste etc.

Punctualitatea mi o pot adevări prin mai multe sute de epistole de recunoștință.

Cataloge de prețuri la dorință trimis libere de post-port.

Statue, polican-dre, potire și chipuri sfinte, sfeșnice pentru altariu și de părete, candelă. Iconostase, chipuri pentru frontariu. În mormântarea Domnului, etc. etc.

Mașine patentate de trierat cu vapor

dela

Grossmann & Rauschenbach, Budapesta.

Informațiuni despre întrebuițarea foarte ușoară a puterii efective a consumului de material de ars foarte mic,

a prestațiunei trieratului foarte mare,

a curățitului și sortirei foarte escelente și despre construcțiunea solidă a fabricatului nostru vorbesc toți, foarte mulți domni compărători de ai noștri de până acum, a căror consemnare de nume stă la dispozițiunea stim. domni agricultori.

GROSSMANN și RAUSCHENBACH

prima fabrică ungurească de mașine agricole.

Budapest,

[1825] 2—5 äussere Waitznerstrasse Nr. 7.